

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-S.9612.3.2.2015

Warszawa, 31 sierpnia 2015 r.

**Pani
Urszula Szyszło
Dyrektor
Wojskowej Specjalistycznej
Przychodni Lekarskiej
Samodzielny Publiczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
w Siedlcach
ul. Wałowa 1
08-110 Siedlce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2015 r., poz. 618, z późn. zm.) przeprowadzona została kontrola problemowa w Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siedlcach (dalej Przychodnia Wojskowa), mieszczącej się przy ul. Wałowej 1 w Siedlcach.

Tematyka kontroli obejmowała wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porodu w poradniach dla kobiet.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 30 czerwca 2015 r., przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Poradnia ginekologiczno-położnicza zapewniała realizację świadczeń opieki medycznej kobietom w okresie ciąży oraz porodu, poprzez: systematyczną ocenę stanu zdrowia ciężarnych kobiet oraz płodu, kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie, identyfikację czynników ryzyka okołoporodowego, propagowanie zdrowego stylu życia, praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, porodu, karmienia piersią oraz rodzicielstwa, a także wykonywanie badań kontrolnych w okresie porodu, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porodu oraz opieki nad noworodkiem (dalej rozporządzenie w sprawie standardów opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2012 r., poz. 1100). Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w ciąży realizowane były przez 2 lekarzy, z których jeden był specjalistą w dziedzinie położnictwa i ginekologii, a drugi posiadał I^o specjalizacji w zakresie położnictwa i ginekologii. Ponadto opiekę medyczną sprawowała położna, posiadająca kurs kwalifikacyjny położnych środowiskowych/rodzinnych oraz kurs w zakresie prowadzenia grup wsparcia matek karmiących piersią i poradnictwa laktacyjnego. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionej kadry lekarskiej i położnej.

Przychodnia Wojskowa, w strukturach której funkcjonowała kontrolowana poradnia, zabezpieczała odpowiednie warunki lokalowe, kadrowe oraz sprzętowe umożliwiające właściwą organizację świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej, zgodnie z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Podmiot zapewniał możliwość wykonania badań ultrasonograficznych i kardiolograficznych. Badania laboratoryjne i cytologiczne wykonywane były poza Przychodnią Wojskową, na podstawie umów z podwykonawcami (pobór materiału do badań w podmiocie).

Dla kobiet ciężarnych ustalone zostały plany opieki przedporodowej, które uwzględniały procedury medyczne związane z opieką prenatalną wraz z określeniem terminu ich wykonania, zgodnie z wymogiem ustalonym w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Plan opieki przedporodowej był odpowiednio modyfikowany przez osobę sprawującą opiekę prenatalną, w zależności od sytuacji zdrowotnej kobiety ciężarnej.

Podmiot informował pacjentki o możliwości udziału w zajęciach przygotowujących do porodu, porodu, pielęgnacji noworodka oraz do roli rodziców, prowadzonych przez szkołę

rodzenia funkcjonującą przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Siedlcach.

Poradnia ginekologiczno-położnicza realizowała także świadczenia promujące zdrowy styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z okresem ciąży i porodu oraz karmieniem naturalnym.

Placówka realizowała świadczenia zdrowotne w miejscu zamieszkania lub pobytu położnicy. Opiekę poporodową sprawowała położna kontrolowanej Poradni ginekologiczno-położniczej, która wykonywała również świadczenia w POZ. Położna środowiskowo-rodzinna opieką patronażową objęła 18 położnic i 18 noworodków, w ramach której wykonała od 4 do 6 wizyt patronażowych. W czasie ww. wizyt położna oceniała stan zdrowia położnicy, relacje w rodzinie, warunki socjalno-bytowe oraz udzielała instruktażu na temat opieki nad noworodkiem, technik kąpieli, pielęgnacji skóry i kikutu pępowiny, a także motywowała do karmienia naturalnego i pomagała w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją.

W podmiocie umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r., poz. 159, z późn. zm.). Podmiot posiadał opracowane minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych, które uwzględniały kontrolowane komórki organizacyjne, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (dalej rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych – Dz. U. z 2012 r., poz. 1545). Przychodnia Wojskowa dysponowała dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, do której posiadania i okazania organowi kontroli podmiot jest zobowiązany na podstawie art. 90 ust. 6, 7 i 9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 876).

Indywidualna i zbiorcza dokumentacja medyczna pacjentek prowadzona i przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej w podmiotach leczniczych utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1508).

W poddanym badaniu okresie w Poradni ginekologiczno-położniczej zarejestrowano 52 kobiety z rozpoznaną ciążą, w tym 28 kobiet we wczesnym okresie ciąży – do 10 tygodnia.

Badaniu poddano dokumentację medyczną 19 pacjentek z udokumentowanym zakończeniem ciąży.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewykonanie pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej:
 - u 2 pacjentek nie wykonano pomiaru ciśnienia tętniczego krwi,
 - u 1 ciężarnej nie wykonano morfologii krwi,
 - u 13 pacjentek nie wykonano badania krwi w kierunku różyczki,
 - u 5 kobiet nie wykonano posiewu z przedsionka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B-hemolizujących,
 - u 4 pacjentek nie oznaczono grupy krwi i czynnika Rh,
 - u 11 kobiet nie wykonano badania cytologicznego,
 - u 9 kobiet nie wykonano badania krwi w kierunku VDRL,
 - u 11 kobiet nie wykonano badania krwi w kierunku HBs,
 - u żadnej pacjentki nie wykonano badania krwi w kierunku HIV, HCV, badania KTG, oraz 3-krotnego badania czystości pochwy,
 - u 5 kobiet nie wykonano dwukrotnego badania stężenia glukozy we krwi – na czczo i po doustnym podaniu 75 g glukozy.
2. Niedostosowanie wymiaru zatrudnienia położnej do normy ustalonej w minimalnych normach zatrudnienia pielęgniarek i położnych, opracowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych. W oparciu o dane uzyskane z komórki kadrowej Przychodni Wojskowej i miesięczny grafik pracy położnej stwierdzono, że w placówce zatrudniona była położna w wymiarze 0,5 et., podczas gdy zgodnie z minimalną normą winna być zatrudniona w wymiarze 0,8 et., w tym 0,4 et. w Poradni ginekologiczno-położniczej i 0,4 et. w POZ.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią Dyrektor do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wykonywania u wszystkich kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Dostosowania wymiaru zatrudnienia położnej w Przychodni Wojskowej do minimalnej normy zatrudnienia położnej ustalonej w placówce.

Zalecenie określone w punkcie 1. wystąpienia należy przyjąć do realizacji niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia.

Zalecenie określone w punkcie 2. wystąpienia należy zrealizować w terminie 3 miesięcy od daty otrzymania wystąpienia.

W związku z ustaleniami dotyczącymi niewykonania u żadnej kobiety ciężarnej badań diagnostycznych obejmujących badanie krwi w kierunku HIV, HCV, badania KTG, 3-krotnego badania czystości pochwy oraz niewykonania u znacznej liczby pacjentek badań diagnostycznych krwi w kierunku różyczki, oznaczenia grupy krwi i czynnika Rh, VDRL, HBs, stężenia glukozy we krwi na czczo i po doustnym podaniu 75 g glukozy i badania cytologicznego, pragnę szczególnie podkreślić, że w trosce o dobry stan zdrowia matki i dziecka oraz w celu wczesnego identyfikowania czynników ryzyka okołoporodowego i zminimalizowania powikłań okołoporodowych, należy objąć ww. świadczeniami profilaktycznymi wszystkie kobiety ciężarne pozostające pod opieką kierowanej przez Panią Dyrektor placówki.

Zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia z dnia 4 czerwca 2013 r., znak MZ-MD-L-073-4044-3/JC/13, uwzględniającym opinię konsultantów krajowych w dziedzinach położnictwa i ginekologii, chorób zakaźnych oraz epidemiologii – u wszystkich kobiet ciężarnych należy wykonywać badanie przeciwciał w kierunku różyczki. Zdaniem specjalistów wcześniejsze przebycie różyczki, jak również szczepienie przeciwko różyczce, nie gwarantuje utrzymania odpowiednio wysokiego miana przeciwciał zapewniającego pełną odporność w okresie ciąży.

Jednocześnie zobowiązuję Panią Dyrektor do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z powołaniem znaku pisma WK-S.9612.3.2.2015, o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosków pokontrolnych.

z up. Wojewody Mazowieckiego

Edyta Ostrowska

Dyrektor Wydziału Kontroli

Do wiadomości:

Pan Piotr Dzięgielewski
Szef Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia
- Szef Służby Zdrowia WP
ul. Królewska 1
00-909 Warszawa